

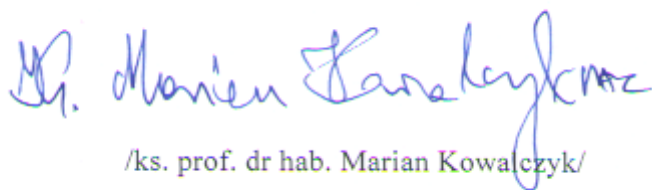
Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Interpretacja sumienia świetle nauk teologicznych: dogmatyki, moralności i duchowości
Prowadzący	Ks. prof. dr hab. Marian Kowalczyk
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Specjalistyczne Studia Teologiczne
Poziom studiów	studia drugiego stopnia (magisterskie)
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne / hybrydowe
Moduł specjalnościowy	teologia systematyczna
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki teologiczne
Obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	1 oraz 2
Semestr	2 oraz 4
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (<i>obowiązkowy, do wyboru</i>)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (<i>symbole</i>)	Dla roku pierwszego: STL_W02; STL_W04; STL_W06; STL_U03; STL_U06; STL_K05 Dla roku drugiego: STL_W03; STL_W09; STL_U01; STL_U04; STL_U06; STL_K07
Rodzaj zajęć (<i>wybór z listy*</i>)	Ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	Pierwszy rok: 2 Drugi rok: 2
Wymagania wstępne	Znajomość zagadnienia w zakresie teologii ogólnej
Opis i cele przedmiotu Antropologia komunikacji i mediów	Przedmiot ukaże jak kluczowa jest formacja sumienia, aby było ono zarówno pewne, jak i prawdziwe.

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Istota sumienia	1
2. Sumienie jako naturalna zdolność rozróżniania dobra i zła	2
3. Sumienie jako głos Boga	2
4. Sumienie wobec wymogów prawdy etycznej	3
5. Sumienie i łaska	2
6. Sumienie według Alfonsa Marii de Liguoriego	2

7. Wypowiedzi kard. Johna H.Newmana w dyskusji nad kwestią sumienia.	2
8. Sumienie wg. Konstytucji Gaudium et spes Soboru Watykańskiego II	2
9. Świadełstwo męczenników wyzwaniem dla sumień	1
10. Priorytetowe przejawy nauczania o sumieniu w encyklice <i>Veritatis Splendor</i>	2
11. Obrona godności sumienia w nauczaniu Josefa Ratzingera – Benedykta XVI	2
12. Kreatywne rozeznawanie sumienia w nauczaniu papieża Franciszka	2
13 Sprzeciw sumienia w życiu Kościoła	2
14. Obrona życia ludzkiego jako kwestia prawego sumienia	2
15. Sumienie polityczne i jego naturalne granice	1
16. Sumienie jako najwyższy autorytet moralny w obszarze seksualności	2
Łącznie godzin:	30

/ks. prof. dr hab. Marian Kowalczyk/

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się <i>(co ogólnie absolwent po tych studiach będzie wiedział i umiał)</i>	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się <i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt)</i> <i>(co konkretnie student po tym przedmiocie będzie wiedział i umiał)</i>	<u>Sposoby weryfikacji</u> efektów uczenia się <i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy...)</i>
I rok			
STL_W02	zna zaawansowaną terminologię biblijną i teologiczną oraz jej korzenie grecko-łacińskie;	Zna zaawansowaną terminologię biblijną i teologiczną oraz jej korzenie grecko-łacińskie	Prezentacja na zajęciach
STL_W04	ma pogłębioną wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych w zakresie teologii;	Ma pogłębioną wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych w zakresie teologii	Prezentacja na zajęciach
STL_W06	ma pogłębioną znajomość współczesnego nauczania Kościoła katolickiego w zakresie teologii biblijnej, patrystycznej, systematycznej i praktycznej;	Ma pogłębioną znajomość współczesnego nauczania Kościoła katolickiego w zakresie teologii biblijnej, patrystycznej, systematycznej i praktycznej	Prezentacja na zajęciach
STL_U03	posiada umiejętność interpretowania źródeł istotnych dla badań biblijnych i teologicznych, z wykorzystaniem tekstów obcojęzycznych	Posiada umiejętność interpretowania źródeł istotnych dla badań biblijnych i teologicznych, z wykorzystaniem tekstów obcojęzycznych	Prezentacja na zajęciach
STL_U06	posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, prowadzenia merytorycznej dyskusji dotyczącej zagadnień biblijnych, teologicznych i życia Kościoła, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów zaczerpniętych z literatury, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, prowadzenia merytorycznej dyskusji dotyczącej zagadnień biblijnych, teologicznych i życia Kościoła, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów zaczerpniętych z literatury, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań	Prezentacja na zajęciach

STL_K05	ma świadomość złożoności rzeczywistości i rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów	Ma świadomość złożoności rzeczywistości i rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów	Prezentacja na zajęciach
II rok			
STL_W03	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę, obejmującą teorie i metody studiowanej specjalizacji teologicznej	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę, obejmującą teorie i metody studiowanej specjalizacji teologicznej	Prezentacja na zajęciach
STL_W09	rozumie kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii, zarówno w aspekcie historycznym, jak i społecznym	Rozumie kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii, zarówno w aspekcie historycznym, jak i społecznym	Prezentacja na zajęciach
STL_U01	potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy, z wykorzystaniem ogólnej wiedzy teologicznej	Potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy, z wykorzystaniem ogólnej wiedzy teologicznej	Prezentacja na zajęciach
STL_U04	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własnym rozwojem osobowym i karierą zawodową	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własnym rozwojem osobowym i karierą zawodową	Prezentacja na zajęciach
STL_K06	identyfikuje i rozstrzyga dylematy, zwłaszcza doktrynalne i etyczno-moralne, związane z życiem indywidualnym i społecznym	Identyfikuje i rozstrzyga dylematy, zwłaszcza doktrynalne i etyczno-moralne, związane z życiem indywidualnym i społecznym	Prezentacja na zajęciach
STL_K07	ma świadomość własnej, indywidualnej odpowiedzialności za kształt życia społecznego, kultury, dziedzictwa chrześcijańskiego	Ma świadomość własnej, indywidualnej odpowiedzialności za kształt życia społecznego, kultury, dziedzictwa chrześcijańskiego	Prezentacja na zajęciach

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

	Stosowana podczas ćwiczeń metoda dyskusji polega na zbiorowym roztrząsaniu określonego zagadnienia w celu poznania opinii uczniów czy studentów na dany temat. Etapy dyskusji: - przygotowanie, - zagajenie, - dyskusja właściwa, - formacja, czyli wyciągnięcie wniosków z dyskusji przez każdego dyskutanta.
	Wyróżnia się trzy odmiany wspomnianej metody: - czytanie z objaśnieniami, - czytanie samodzielne, - studiowanie książki. Czytanie z objaśnieniami łączy w sobie reprodukcję treści lektury z samo dzielnym ustosunkowaniem się do niej przez osoby uczące się. Po przeczytaniu i objaśnieniu zadanego tekstu następuje kolejny etap, polegający na rozważaniach prowadzących do uzyskania pewnych wniosków.
	We współczesnej szkole wyższej, ponieważ przyczynia się do samodzielnego rozwiązywania przez studenta problemu przedstawionego w określonej sytuacji. Pobudza to jego twórcze myślenie oraz umożliwia podejmowanie różnych, czasem bardzo oryginalnych decyzji.

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	2,0
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	40	1,0
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	15	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Warunki zaliczenia

- **Obowiązkowa obecność:** Zasadniczo wymagana jest obecność na wszystkich zajęciach lub zaliczenie wszystkich nieobecności.
- **Dopuszczalne dwie nieobecności**
- **Pozytywne oceny cząstkowe:** Zazwyczaj konieczne jest uzyskanie pozytywnych ocen z każdego ćwiczenia laboratoryjnego, a w przypadku ich poprawy – ocena poprawiana ma taką samą wagę jak pierwsza

Literatura obowiązkowa

	Jan Paweł II, Encyklika <i>Veritatis Splendor</i>
	Z. Wanat, Sumienie w blasku Prawdy. Polska teologia sumienia XX wieku, seria: SCRIPTA THEOLOGICA THORUNIENSIA 2012
	Katechizm Kościoła Katolickiego (art. 1776–1802)

Literatura uzupełniająca

	Św. J.H. Newman, Sumienie chrześcijańskie, Wydawca: WAM 2025
	Antoni Karaś CSsR, Sumienie według św. Alfonsa Marii de Liguoriego, wyd. Homo Dei 2025.
	A. Derdziuk, Prawda, dobro, sumienie, TN KUL, Lublin 2019

* lista rodzajów zajęć

X ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)

☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe

☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego

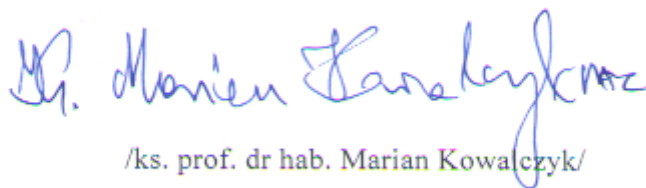
☐ wykład kierunkowy

☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne

☐ seminarium dyplomowe

(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

/ks. prof. dr hab. Marian Kowalczyk/